

Terouma – Les trois prélèvements, au quotidien

Source : Likouté Si'hot volume 11, première Si'ha sur Terouma

Notre Paracha traite de trois prélèvements liés à la construction du Tabernacle

1

תְּרוּמָה כֹּהֵן, אֵל וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמַתִּי. וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֵתָם: זָהָב וְכֶסֶף וְנִחְשֵׁת...

Terouma 25, 1 : D.ieu parla à Moché en ces termes : « Invite les enfants d'Israël à Me prendre un prélèvement (une offrande) de la part de quiconque y sera porté par son cœur, vous recevrez Mon prélèvement. Et voici le prélèvement que vous prendrez d'eux : Or, argent et cuivre etc. ».

רש"י: אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ: ג' תְּרוּמוֹת אֲמורוֹת כָּאן; אַחַת - תְּרוּמַת בְּקַע לְגִלְגֶּלֶת שֶׁנַּעֲשׂוּ מֵהֶם הָאֲדָנִים .. וְאַחַת - תְּרוּמַת הַמִּזְבֵּחַ בְּקַע לְגִלְגֶּלֶת לְקוֹפּוֹת לְקָנוֹת מִהֶן קָרְבָּנוֹת צְבוּר, וְאַחַת - תְּרוּמַת הַמִּשְׁכָּן נִדְבַת כָּל אֶחָד וְאַחַד שֶׁהִתְנַדְּבוּ.

Rachi : Nos maîtres ont enseigné que le texte [cite trois fois le terme « prélèvement » afin de] faire référence à trois prélèvements : Le prélèvement d'un *Béka* (*demi-Chekel*) par tête avec lequel on fit les socles d'argent, ...le prélèvement d'un *Béka* par tête pour les caisses destinées à l'achat des sacrifices collectifs et le prélèvement des dons pour le tabernacle, pour lequel le montant était laissé à la générosité de chacun.

Les trois types de prélèvements liés à la construction du Tabernacle et à son quotidien.

Analyse : La nature de trois prélèvements est-elle ponctuelle ou éternelle ?

2

רמב"ם ה' שקלים א, א: מִצְוֹת עֲשֵׂה מִן הַתּוֹרָה לְתַן כָּל אִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל מִחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, אֶפְלוּ עֲנֵי הַמִּתְפָּרְנִס מִן הַצְּדָקָה - חִיָּב .. שֶׁנֶּאֱמַר: "הָעֵשִׂיר לֹא יִרְבֶּה וְהַדֵּל לֹא יִמְעִיט וְכוּ'" (תשא ל, טו).

Maïmonide, lois des Chekalim 1, 1 : Il est une Mitsva biblique positive, que chaque homme juif donne un demi-Chekel chaque année ; même un Juif pauvre dont la subsistance est assurée par la Tsedaka – il en est obligé, ainsi qu'il est écrit : « le riche n'augmentera pas et le pauvre ne baissera pas etc. » (Ki-Tissa 30, 15).

ויקהל לה, כא: וַיָּבֵאוּ כָּל אִישׁ אֲשֶׁר נִשְׂאוֹ לְבוֹ וְכָל אֲשֶׁר נִדְּבָה רֹחוֹ אֹתוֹ הֵבִיאוּ אֶת תְּרוּמַת ה' לְמִלְאכַת אֹהֶל מוֹעֵד וְלִכְל עֲבֹדָתוֹ וְלִבְגָדֵי הַקֹּדֶשׁ .. כָּל אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר נָדַב לִבָּם אֹתָם .. הֵבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל נִדְּבָה לָהּ.

Vayakhel 35, 21 : Puis vinrent tous les hommes au cœur élevé, aux sentiments généreux, apportant le prélèvement (le tribut) de D.ieu pour l'œuvre de la Tente d'assignation et pour tout son appareil, ainsi que pour les vêtements sacrés. ... Tous, hommes et femmes, ce que leur zèle les porta, ... à offrir à D.ieu.

לקוטי שיחות: מִכֵּיּוֹן שֶׁהַתּוֹרָה הִיא נִצְחִית, בְּכָל זְמַן וּבְכָל מְקוֹם, הָרִי מוֹכֵן שֶׁבְּעֹבְדוֹת הָאָדָם בְּרוּחַנִיּוֹת, יִשְׁנֶן עֲכָשׁוּ גַם שְׁנֵי בַחֲיִנַת אֵלוֹ דְּתְרוּמַת הָאֲדָנִים וְתְרוּמַת הַמִּשְׁכָּן - ב' מִשְׁכָּן הַרוּחָנִי שֶׁבְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאַחַד מִיִּשְׂרָאֵל.

Likouté Si'hot : Etant donné que la Torah est éternelle, s'applique en tout temps et en tout lieu, dans la dimension spirituelle du service de D.ieu, les prélèvements des socles et du Sanctuaire existent donc encore, à l'heure actuelle, dans le « Sanctuaire spirituel » se trouvant à l'intérieur de chaque Juif.

Même les prélèvements ponctuels, doivent s'expliquer dans le service divin.

La symbolique de ces trois prélèvements dans le service divin, au quotidien

3

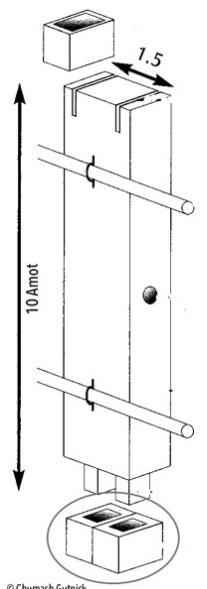
לקוטי שיחות: תְּרוּמַת הָאֲדָנִים עֵינֵנָה בְּטוֹל וְקִבְּלַת עַל הַבָּא מִצַּד עֵצִים הַנִּשְׁמָה, שֶׁבָּנָה שׁוּיִם כָּל אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל; מֵה שְׂאִיִן כֵּן הַתְּרוּמָה לְכִלְלוֹת הַמִּשְׁכָּן שֶׁעֵינֵנָה עֲבֹדַת הָאָדָם בְּכוּחוֹת הַפְּרִטִיִּים שֶׁלוֹ דֶּשֶׁכֶל וּמִדּוֹת - שֶׁבָּנָה יִשְׁנֵם חִלּוּקֵי מַדְרָגוֹת שׁוֹנוֹת לְפִי מִצְבוֹ הַרוּחָנִי שֶׁל כָּל אֶחָד, שְׂאֵינָה דוּמָה "נִדְּבַת הַלֵּב" שֶׁל הָאֶחָד לְשֹׁנֵי.

Likouté Si'hot : Le prélèvement des socles évoque la soumission, l'acceptation du joug divin qui émane de l'essence de l'âme. De ce point de vue, tous les Juifs sont identiques. En revanche, dans le prélèvement du Sanctuaire, introduisant les facultés personnelles de l'homme, son intellect et ses sentiments – différents niveaux existent, en fonction de la situation spirituelle de chacun. La « générosité du cœur » de chacun est singulière.

ANALYSE : POURQUOI LA « SOUMISSION » EST-ELLE COMPARÉE AUX « SOCLES » ?

לקוטי שיחות: הָאֲדָנִים - אֵף שֶׁהֵם דְּבָר הַכִּי תַחְתּוֹן שֶׁבְּמִשְׁכָּן, הָרִי הֵם, בִּיחַד עִם זֶה, הִיסוּד שֶׁל הַמִּשְׁכָּן כְּלוּ. וְדָגְמָתָם בְּעֹבְדוֹת הָאָדָם הוּא בַחֲיִנַת הַקִּבְּלַת עַל, דֶּהֵן אֵמֶת, שֶׁבְּגִלוּי אֵינִן נִרְגָּשׁ בָּהּ אוֹר אֵלֶקִי כִּפִּי שֶׁהוּא נִרְגָּשׁ בְּעֹבְדָה פְּנִימִית דְּמַח וְלֵב, אֲבָל עִם כָּל זֶה הָרִי הִיא יִסוּד וְרֵאשִׁית הָעֲבֹדָה. וְלִכֵּן הָרִי כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּיִם ב' תְּרוּמַת הָאֲדָנִים, הֵינּוּ בְּעֵינֵי הִיסוּדֵי וְהַכְּלָלִי שֶׁל קִבְּלַת עַל וּבְטוֹל הַמִּשְׁרָשׁ בְּעֵצִים הַנִּשְׁמָה.

Likouté Si'hot : Les socles - même s'ils étaient la partie la plus basse du Sanctuaire, n'en sont pas moins son fondement. Dans le service de D.ieu, l'équivalent de ces socles est la soumission. Il est vrai que celle-ci ne permet pas de ressentir, d'une façon évidente, la lumière de D.ieu, comme c'est le cas pour les facultés profondes de la personnalité, l'intellect et les sentiments ; néanmoins, cette soumission n'en est pas moins la base et l'introduction du service de D.ieu. C'est pourquoi, concernant les socles, tous les Juifs étaient bien identiques, dans la dimension essentielle et globale de la soumission, implantée en l'essence de l'âme.

<p>Développement : La soumission à D.ieu, dans le quotidien de chaque Juif</p>	<p>4</p>
<p>היום יום י"א שבט (תרגום): סדר היום מתחיל ב"מודה אני", ואומרים זאת קדם לנטילת ידים, אפלו בידי טמאות - מפני שכל הטמאות שבעולם אין בכוחם לטמא את ה"מודה אני" של יהודי.</p> <p>Hayom Yom 11 Chevat : Le programme de la journée commence avec le « <i>Modé Ani</i> », récité avant l'ablution des mains, même avec les mains impures – car toutes les impuretés du monde ne peuvent souiller le « <i>Modé Ani</i> » d'un Juif, [son attachement essentiel avec D.ieu].</p> <p>לקוטי שיחות: אחרי הקדמת ההודאה מתחיל סדר העבודה הפנימית דקריאת שמע ותפלה (בנסח אחד לכל הדרגות); [ותרומת האדנים הוא בדגמה לעבודה זו - שנתחייבו בה רק אנשים "מבן עשרים שנה" (פקודי לה, כו)]; ומבית הכנסת לבית המדרש - למוד התורה; ואחר כך העבודה במשך כל היום כלו הבאה באפן של "הנהג בהם מנהג דרך ארץ"; [והנדרבה לכללות המשכן הוא בדגמה לעבודות אלה - שכל אחד מחייב בה, גם הנשים והטרף].</p> <p>Likouté Si'hot : Après avoir marqué sa soumission, un Juif introduit son service divin profond, le Chema Israël et la Amida [d'un texte unique pour tous les niveaux. Le prélèvement des socles est à l'image de ce service, seuls les hommes à partir de vingt ans y étaient assujettis (Pekoudé 38, 26). Puis, il se rend de la synagogue à la maison d'étude (31), où il étudie la Torah. Enfin, il assume les activités de toute la journée, « <i>adoptant les usages de la terre</i> ». Le prélèvement général du Sanctuaire est à cette image, tous y sont assujettis, hommes, femmes et enfants.</p>	<p>A l'image de ces prélèvements : Le « <i>Modé Ani</i> », le Chema & la prière, l'étude et le travail.</p>
<p>Explication : La soumission du « <i>Modé Ani</i> » se construit par la prière</p>	<p>5</p>
<p>לקוטי שיחות: העבודה דקריאת שמע (ותפלה) היא מצד הכוחות הפנימיים דמח ולב, אמןם מכיון שבאה ונמשכת על ידי ההקדמה דאמירת "מודה אני", הודאה ובטול מצד עצם הנשמה, לכן נרגש בה בטול זה והודאה זו. לכן גם הנסח דקריאת שמע (ותפלה), המרמז ליסודה של עבודה זו, הוא באפן השונה ומשנה את כלם.</p> <p>Likouté Si'hot : Le service divin du Chema Israël et de la Amida provient des facultés profondes du cerveau et de cœur. Toutefois, ce service étant précédé du « <i>Modé Ani</i> », de la soumission qui émane de l'essence de l'âme, cette soumission y est donc perceptible. Aussi, le texte du Chema Israël et de la Amida, faisant allusion au fondement de cet effort de soumission, est fait d'une façon égale pour tous, [peu importe leur niveau].</p>	<p>La prière prolonge le sentiment de soumission du « <i>Modé Ani</i> », égal pour tous les Juifs.</p>
<p>L'étude et le travail permettent de faire descendre l'essence divine ici-bas !</p>	<p>6</p>
<p>לקוטי שיחות: בעבודת האדם שבמשך כל היום - אין בה הגבלות, באיזה אפן (איזה מסחר ומלאכה וכו') לעשות לו יתברך דירה בתחתונים. כי ענינה - ש"התחתונים" כמו שהם במציאותם יעשו דירה לו יתברך על ידי שעוסק בהם לשם שמים, ויתרה מזו - באפן ד"בכל דרכיך דעהו". ובמילא מובן שאינה מגבלת, אלא שיכת לכל אחד ואחד מבני ישראל. אלא שדרוש לזה גם "נדבת לב", היינו שיעשה כל זה בחיות ובהרגש הלב.</p> <p>Likouté Si'hot : Le service divin de l'homme tout au long du jour – ne connaît pas de limite sur la façon (le type de commerce et d'activité) permettant de bâtir une « demeure » pour D.ieu, ici-bas. Les créatures « inférieures », telles qu'elles sont, deviennent une « demeure pour D.ieu » dès lors que l'homme les utilise dans un but sacré, et, encore mieux, pour reconnaître D.ieu dans tout. Un tel service n'est donc pas limité, il est accessible à chaque Juif. Toutefois, pour le mener à bien, il faut posséder la « générosité du cœur », agir avec enthousiasme et émotion.</p>	<p>Le service de D.ieu par le travail ne connaît aucune limite sur sa portée. Il est applicable pour tous, après avoir prié et étudié...</p>
<p>Moché et le « <i>Modé Ani</i> » : l'origine première de la soumission à D.ieu</p>	<p>7</p>
<p>ויקהל לה, א: ויקהל משה את כל עדת בני ישראל...</p> <p>Vayakhel 35, 1 : Et Moché rassembla toute l'assemblée des enfants d'Israël (pour leur parler du Tabernacle).</p> <p>לקוטי שיחות: הקהלה זו היא בשביל לעורר את בחינת עצם הנשמה שישנה בכל אחד מבני ישראל בשונה, ולכן הקהלה משה את כל עדת בני ישראל גם נשים וטף, בכדי לעורר את עצם הנשמה שכל אחד מישראל. ועד"ו הוא בכל דור ודור, שהתעוררות עצם הנשמה באה על ידי בחינת "משה", נשיאי ישראל שהם בחינת הראש ומחין של בני ישראל שבדור, ובכוח זה יכל כל אחד ואחד בעבודתו דכחות פנימיים שלו לעשות לו יתברך דירה בתחתונים.</p> <p>Likouté Si'hot : Ce rassemblement avait pour but d'éveiller l'essence de l'âme se trouvant en chaque Juif, de façon égale. C'est pourquoi il rassembla toute l'assemblée, y compris les femmes et les enfants, pour éveiller l'essence de l'âme de tous. Il en est de même dans chaque génération : l'éveil de l'essence de l'âme s'opère par le niveau de « Moché », les Chefs d'Israël étant « la tête et le cerveau » des Juifs de leur génération ; Grâce à cela, chaque Juif, par son effort réalisé par les facultés intérieures de sa personnalité, peut faire une demeure pour D.ieu, ici-bas.</p>	<p>Enseignement : Moché rassemble tout le peuple juif pour éveiller leur âme et les aider à développer leurs propres facultés !</p>

Etape de la construction	Montant	Public concerné	Concept représenté	Dans le Service divin
1. Rassemblement de Moché	-	Tous publics	Soumission essentielle	Le « <i>Modé Ani</i> »
2. Prélèvement des Socles	Demi-Chekel	Hommes, dès 20 ans	Soumission développée	Le Chema et la Amida
3. Prélèvement général	Demi-Chekel	Hommes, dès 20 ans	Construction de la demeure pour D.ieu	L'étude et le travail pendant la journée